

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	51
ГЕВКАН О.А., КУШНІР І.І. СУТНІСТЬ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	53
ГОРВАТ М.В., ІВАНІГА М.С. ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ У ПРОЦЕСІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ.....	55
ГОРВАТ М.В., МОГІШ М.В. ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ У ПРОЦЕСІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ.....	57
ГОРВАТ М.В., ПОПОВИЧ К.І. СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	60
ГОРВАТ М.В., ШКУРИНА А.О. ОГЛЯД ПРОБЛЕМАТИКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	62
ГРАБ О. В. ВИЗНАЧЕННЯ РЕФЛЕКСИВНО-ТВОРЧОГО КОМПОНЕНТУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ПЕРВИННИХ УЯВЛЕНЬ ПРО ПРИРОДНЕ ДОВКІЛЛЯ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА КОНСТАТУВАЛЬНОМУ ЕТАПІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	65
ГРЕГІРЧАК Д., ЧІРІ С. ТАКСОНОМІЯ Б. БЛУМА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	67
ГРИГА Н.Ю., КОБАЛЬ В.І. ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ.....	69
ГУБАЛЬ Г. Ю., ХОМА О. М. РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ В УМОВАХ ГРУПИ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ.....	70
ДЖУГАН Я. В., МШКУЛИНЕЦЬ О. О. СИТУАТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	72
ДОБОНІ А. А., ЛАЛАК Н. В. ІНКЛЮЗИВНІ ІГРИ ТА ІГРАШКИ ЯК ЗАСІБ ВСТАНОВЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	74
ДОБОШ О.М., КОНИК Х.І. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДИТИНИ-ДОШКІЛЬНИКА.....	76
ДОБОШ О.М., МАРГІТИЧ Н. Д. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ВПЕВНЕНОСТІ В СОБІ.....	78
ДОБОШ О.М., МИГОВИЧ А.М. ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	80
ДОБОШ О.М., МИГОВИЧ К.М. ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК УПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА.....	82
ДОБОШ О.М., ЦІЛЬО В.О. ПЕДАГОГІЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ АСПЕКТ РОБОТИ З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	84
ДОРОГІН О.В. ДЮСШ ЯК ОСНОВА ПОЗАШКІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ.....	87
ДУВАНОВА Я. Р., СТАРОКОЖЕВА К. А., ЧЕРНИШОВА А. О., САВЧЕНКО Л. Л. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ТА НАПРЯМКИ.....	89
ДУМАНСЬКА К.О. ВПЛИВ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.....	91
ЗОРІВЧАК М.В., ЛЕХМАН О.Ю., МОЧАН Т.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	94
ІВАНОВА В.В., БАРАНОВА Е.Р. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВЗАЄМОДІЇ ІЗ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

2. Волинець, Юлія Олександрівна та Ситниченко, Тетяна (2019) Формування у дітей старшого дошкільного віку впевненості в собі засобами ігрової діяльності: теоретичний аспект. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*. № 44. С. 147-150.

3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академвидав, 2006. 456 с.

4. Рогальська-Яблонська І. П. Соціалізація дітей в умовах сучасного освітнього середовища ДНЗ на засадах наступності та перспективності. *Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. Сухомлинського: Серія: Педагогічні науки* : Вип. 37. Т. 1. Миколаїв: МНУ, 2012. С. 351-356.

УДК 316.3:37.014.5:37.07(043.2)

ДОБОШ О.М.,
канд.пед.наук, доц., доцент кафедри педагогіки
дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет
МИГОВИЧ А.М.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

В умовах децентралізації в Україні відбувається реформування системи загальної середньої освіти.

Зміни в суспільно-політичній структурі України, демократизація всіх сфер суспільного життя, відсутність налагоджених механізмів взаємодії державних органів управління освітою з громадськістю, які необхідні для здійснення нової освітньої політики визначають актуальність державно-громадського управління освітою на засадах партнерської взаємодії.

Нормативно-правова база у сфері освіти закріплює можливість реалізації державно-громадського управління загальною середньою освітою та закладами загальної середньої освіти.

У чинному законодавстві України, зокрема Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту» та інших актів законодавства у сфері освіти і науки відображені питання державно-громадського управління.

Закони України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» визначають специфіку й зміст державно-громадського управління у сфері загальної середньої освіти та закладів освіти.

У ст.6 Закону України «Про освіту» (2017) закріплено такі поняття, як «державно-приватне партнерство», «державно-громадське партнерство», «державно-громадське управління» [1].

Таким чином, державно-громадське управління ЗЗСО ініціюється державою і передбачає взаємодію держави з громадськістю. Держава виступає

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

партнером - прямим чи опосередкованим, і її функцією є нормативно-правове забезпечення.

Державно-громадське управління ЗЗСО на засадах партнерської взаємодії має забезпечити узгодженість і координацію дій державних органів, органів місцевого самоврядування, територіальних громад, громадських організацій, управлінь освітою різних рівнів і керівників закладів освіти, педагогічних працівників, учнів, батьків, громадян. Це дозволить виконувати закладам освіти поставлені завдання кваліфіковано та оперативно.

Державно-громадське управління ЗЗСО передбачає підготовку, ухвалення та виконання управлінських рішень на основі забезпечення їхньої відповідності нормам Конституції України, вимогам законодавства та положенням нормативно-правових актів.

Державно-громадське управління за своїм змістом, рівнем, об'ємом, характером, особливостями та специфікою є інноваційним і перспективним.

Умовами здійснення державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії є готовність до продуктивної комунікації, діалогу, активних дій на рівноправних умовах, мотивація і компетентність керівників та їхніх управлінських команд, а також партнерів – органів самоврядування, територіальних громад, органів влади та управління загальною середньою освітою, культурно-освітніх та спортивно-оздоровчих товариств, громадських організацій і фондів, асоціацій і спілок, органів учнівського самоврядування, батьківської та місцевої спільнот, роботодавців, меценатів, спонсорів – у розробленні нової концепції, змісту, форм і механізмів, нових моделей її реалізації [3].

Державно-громадське управління на засадах партнерської взаємодії мають забезпечити інтеграцію спільної діяльності за такими стратегічними напрямками, як:

демократизація діяльності всіх органів державної влади й органів управління освітою на всіх рівнях по вертикалі управління;

залучення до активної участі в партнерській взаємодії різноманітних самоврядних організацій і бізнес-структур (громадських організацій, асоціацій, творчих спілок, агенцій розвитку, профспілок, професійних асоціацій педагогічних і науково-педагогічних працівників, органів учнівського й батьківського самоврядування всіх рівнів, благодійних фондів і меценатських структур, органів самоврядування, роботодавців, усіх стейкхолдерів освіти тощо);

створення та організація узгодженої партнерської діяльності різноманітних громадських органів управління освітою та закладами освіти, які презентуватимуть увесь суспільний сектор [2].

Таким чином, державно-громадське управління в освіті є складовою реалізації гуманітарної політики в Україні, яка передбачає залучення громадськості і забезпечення всіх прав людини. Даний тип управління на

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

сучасному етапі є пріоритетним напрямом наукових пошуків і практики щодо реформування національної освіти.

Література:

1. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017. №2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. №38-39. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Онаць О. М., Чижевський Б. Г. Організаційно-правові умови державно-громадського управління закладами освіти на засадах партнерської взаємодії: законодавче забезпечення. *Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи»*. № 2. 2022. С. 55-66. DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2\(29\)-55-66](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2(29)-55-66) URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733814>
3. Попович Л.М. Державно-громадська партнерська взаємодія в управлінні закладами загальної середньої освіти. *Педагогічний альманах*. 2023. (54). С. 166-175. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/738852>

УДК 004:316.7:37.091.113:005.6(043.2)

ДОБОШ О.М.,
канд.пед.наук, доц., доцент кафедри педагогіки
дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет
МИГОВИЧ К.М.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
Мукачівський державний університет

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК УПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА

Модернізація усіх сфер життя, зокрема в сфері освіти потребує системної та цілеспрямованої роботи. Кардинальні зміни, що відбуваються, зумовлені становленням інформаційного суспільства. Невід’ємною рисою фахівця в будь-якій сфері стає вміння отримувати, оцінювати інформацію та орієнтуватися в її великій кількості.

Серед основних інституцій України, зокрема і сфери освіти, що сприяють трансформаційним соціально-економічним і інноваційним процесам та реалізують стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в країні, важливою ланкою є загальна середня освіта.

Проблема розвитку інформаційного суспільства в Україні взаємопов’язана з інформатизацією управління сфери освіти, є однією з найскладніших і найактуальніших проблем модернізації сучасного управління та інформаційної діяльності.

Інформаційна культура керівних та педагогічних кадрів закладів загальної середньої освіти характеризує знання, вміння, навички, пов’язані з професійно важливими якостями і є складовою професійно-педагогічної культури, охоплює інформаційну компетентність, ціннісні орієнтації, мотиви діяльності в інформаційному середовищі, механізми соціокультурної регуляції.

Формування інформаційної культури керівника закладу освіти є одним із найбільш пріоритетних напрямів діяльності в системі освіти.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>